

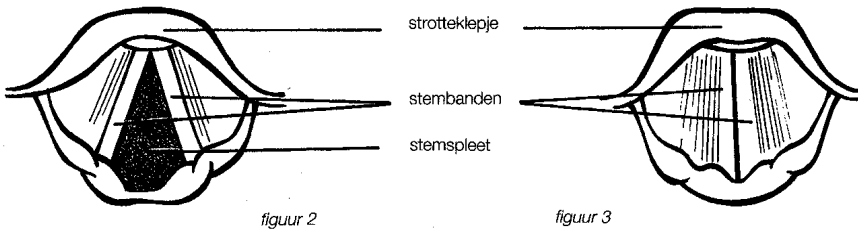
Stemverbeterende operatie

U wordt opgenomen in de centrumlocatie van het Erasmus MC voor een operatie aan uw stembanden. Waarschijnlijk is u hierover al het een en ander verteld. U kunt zelf een bijdrage leveren aan het herstel van uw stem. In deze folder staat alle informatie nog een keer op een rij. We raden u aan deze folder ook aan uw familie en het bezoek te laten lezen.

Mocht u na het lezen nog vragen hebben, stelt u deze gerust aan de arts of aan de verpleegkundige van de afdeling.

Wat is de stem?

Stemgeluid wordt geproduceerd door de stembanden, die zich bevinden in het strottenhoofd (de adamsappel). Dit is een orgaan dat de keelholte en de luchtpijp met elkaar verbindt (zie figuur voorpagina). Tijdens het ademen is de ruimte tussen de twee stembanden (de stemspleet) maximaal (zie figuur 2). Bij het praten bewegen de stembanden naar elkaar toe: de stemspleet is dan zo goed als gesloten (zie figuur 3). Praten doen we tijdens het uitademen. De uitademingslucht brengt de stembanden in trilling en er ontstaat geluid. Tijdens het kuchen en het schrapen van de keel slaan de stembanden met kracht tegen elkaar.

Na de operatie

Bij een operatie aan de stembanden ontstaat een wond. Voor een goede wondgenezing is het belangrijk dat u uw stembanden een paar dagen stemrust geeft. Dit betekent dat de stembanden elkaar zo min mogelijk mogen raken.

Wat mag u niet doen?

- U mag niet praten en niet fluisteren. Ontspannen fluisteren is moeilijk en gespannen fluisteren leidt tot een verkeerd stemgebruik.
- Tijdens het kuchen en schrapen van de keel slaan de stembanden met kracht tegen elkaar. Dit is voor de genezing niet bevorderlijk en u moet dit zoveel mogelijk vermijden. In plaats hiervan kunt u slikken of een slokje water drinken. Als u onbedwingbaar moet hoesten, doet u het zacht met veel lucht.
- U mag niet roken. U kunt het beste rokerige en stoffige ruimten vermijden.

Wat kunt u wel doen?

- U kunt pen en papier gebruiken om te communiceren. Zorgt u ervoor dat dit klaarligt als u van de operatie terugkomt.
- U kunt in uw handen klappen of tegen de bedrand tikken om aandacht te trekken.
- Als u door uw neus ademt, dan droogt de keel niet uit.
- U moet uw gebit schoonhouden om infecties in de mond en de keel te voorkomen.

De behandelend arts vertelt u wanneer u weer mag praten.

Na de periode van stemrust

- Als u weer mag spreken, probeert u dit dan zonder inspanning te doen. Wij adviseren u om niet luid te spreken en niet te schreeuwen. Ook fluisteren is niet goed voor uw stembanden.
- Probeert u in het begin niet te veel te praten. Laat u anderen zoveel mogelijk het woord doen en zoekt u geen langdurig gesprek op.
- Uw stem klinkt in het begin vaak laag, schor en soms brommerig. Dit gaat vanzelf over. Probeert u geen hoge stem te produceren, dat is niet goed voor de stembanden.

Bij de poliklinische controle vertelt uw arts u wanneer u uw stem weer volledig kunt gebruiken. U krijgt ook advies over eventuele logopedische nabehandeling. Dit is bedoeld om te leren hoe u het beste met uw stem om kunt gaan.

Een aantal van de genoemde punten blijven altijd op u van toepassing:

- Misbruik uw stem niet door te schreeuwen, luid te spreken of te fluisteren.
- Kuch of schraap uw keel niet.
- Rook niet.
- Adem door uw neus.
- Houd uw gebit goed schoon.

Tot slot

Deze folder geeft geen volledige informatie, maar dient ter ondersteuning van de informatie, gegeven door uw arts. Dus als u iets niet duidelijk is, vraag dit gerust aan de arts, de logopedist(e) of aan de verpleegkundige van de afdeling. Het telefoonnummer van de afdeling KNO/foniatrie is: (010) 703 35 04.

Erasmus MC

's Gravendijkwal 230
3015 GE Rotterdam
Tel (010) 704 0 704
www.erasmusmc.nl

Gewijzigde
tel.nrs. 01/08

© Erasmus MC - Patiëntcommunicatie - 12/98

5818747